

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ochrana všeobecně známých známek

Je možné si zaregistrovat ochrannou známku JAGUAR pro výrobu šicích strojů, značku TOYOTA pro spodní prádlo či název VODKA STOLICHNAYA pro výrobu alkoholických nápojů? Již zdravý rozum napoví, že by při takovém zápisu nebylo asi vše v pořádku, totéž říká právní úprava. Zmíněné ochranné známky se označují jako známky všeobecně známé (well-known trademarks) a požívají zvláštní právní ochranu.

Je možné si zaregistrovat ochrannou známku JAGUAR pro výrobu šicích strojů, značku TOYOTA pro spodní prádlo či název VODKA STOLICHNAYA pro výrobu alkoholických nápojů? Již zdravý rozum napoví, že by při takovém zápisu nebylo asi vše v pořádku, totéž říká právní úprava. Zmíněné ochranné známky se označují jako známky všeobecně známé (well-known trademarks) a požívají zvláštní právní ochranu.

Pro řádný a nerušený rozvoj mezinárodního obchodu je žádoucí, aby byla i v České republice zajištěna dostatečná ochrana tzv. všeobecně známých ochranných známek. Ochranou známých známek se zabývají některé mezinárodní smlouvy z oblasti průmyslově právní ochrany. Česká republika je vázána Pařížskou úmluvou na ochranu průmyslového vlastnictví a Dohodou o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS). Tyto úmluvy stanoví, jaké známky se považují za všeobecně známé a jaká je jim poskytována ochrana. V článku 6 bis uvedené Pařížské úmluvy se unijní země zavázaly, že při posuzování všeobecné známosti známky pro ně bude rozhodující posudek příslušného úřadu země jejího zápisu nebo jejího užívání. Unijní země odmítnou nebo zruší zápis a zakáží užívání známky, která je reprodukcí, napodobením nebo překladem, jež je schopen vyvolat záměnu s všeobecně známou známkou. Dohoda TRIPS stanoví, že ochrana všeobecně známých známek se bude vztahovat nejenom na zboží a služby, které jsou podobné těm, pro které byla známá známka zapsána. Ochrana se tedy vztáhne na všechny služby a zboží bez omezení. Podle článku 16 odst. 2 citované dohody TRIPS se bude při určování, zda je ochranná známka všeobecně známá, brát zřetel na to, zda je tato známka známá v příslušném okruhu veřejnosti, včetně známosti v dané členské zemi, získané jako důsledek propagace této ochranné známky.

V souladu s mezinárodními závazky poskytují zmíněnou ochranu také české právní předpisy. Je to zejména zákon č. [137/1995](#) Sb., o ochranných známkách (dále jen ZOZ), obchodní zákoník a další předpisy z oblasti průmyslově právní ochrany. K všeobecně známým známkám se vztahují následující instituty ZOZ:

- 1) Ustanovení § 2 odst. 1 písmene h), týkající se označení, která jsou ze zápisu do rejstříku vyloučena.
- 2) § 9 odst. 1 písm. b) o námitkách proti zápisu označení do rejstříku.
- 3) § 25 odst. 3 a § 26 odst. 2 tohoto zákona o výmazu již zaregistrované ochranné známky.

Ad 1) Podle § 2 odst. 1 písm. h) zákona jsou ze zápisu do rejstříku vyloučena označení, jejichž užívání by bylo v rozporu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z mezinárodních smluv. O příslušných ustanoveních mezinárodních smluv jsme pojednali již výše.

Ad 2) V průběhu námitkového řízení může podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona podat námitky proti

zápisu přihlašovaného označení do rejstříku majitel starší shodné či zaměnitelné všeobecně známé známky. I v tomto případě nemusí jít o známku zapsanou pro stejné nebo podobné výrobky nebo služby. Při podávání a projednávání těchto námitek je třeba doložit, resp. zkoumat zejména tyto skutečnosti:

- že podatel námitek je majitelem ochranné známky,
- že má namítaná ochranná známka dřívější prioritu,
- důkazy o tom, že je namítaná ochranná známka shodná či zaměnitelná se zveřejněným označením,
- důkazy o tom, že se namítaná ochranná známka stala pro svého majitele a jeho výrobky či služby před podáním napadené přihlášky v ČR všeobecně známou. Není přitom rozhodující, zda byla všeobecně známá známka zapsaná též v České republice.

Námítky na podkladě všeobecně známé známky musí jejich podatel odůvodnit především pomocí dokladů o:

- rozsahu a době užívání ochranné známky,
- propagaci, např. inzerci známky,
- pověsti o známosti známky mezi příslušnou částí veřejnosti. Ideálním dokladem o této skutečnosti bude výsledek šetření o všeobecné známosti u občanů,
- hodnotě ochranné známky,
- rozsahu a délce ochrany známky.

Pokud jde o doklad o hodnotě ochranné známky, o níž se prokazuje její všeobecná známost, nejsou většinou tyto hodnoty známy. V některých případech byla tato hodnota stanovena v rámci privatizace majitelem nebo znalcem. Kromě znaleckého posudku může za důkaz posloužit hodnocení zveřejněné v odborném časopisu. Časopis Financial World v roce 1995 uvedl zaokrouhlené hodnoty světově proslulých známek (v mil. USD) např: Coca-Cola 39, Marlboro 39, IBM 17, Motorola 15, Kodak 12, Budweiser 11, Nescafé 10, Gillette 10, Pepsi 8 atd.

O tom, zda je ochranná známka všeobecně známou, rozhoduje ve smyslu článku 6 bis Pařížské úmluvy příslušný úřad země zápisu, tj. Úřad průmyslového vlastnictví.

Obdobně bude Úřad postupovat, jestliže podstatná část zveřejněného označení bude reprodukcí nebo napodobením namítané všeobecně známé známky.

Ad 3) Majitelé všeobecně známých známek mají dále možnost podat návrh na výmaz ochranné známky, která je shodná nebo zaměnitelná se všeobecně známou známkou. Úřad z rejstříku podle § 25 odst. 3 ZOZ vymaže takovouto shodnou nebo s všeobecnou známou známkou zaměnitelnou známkou z rejstříku, jestliže by její užívání neoprávněně těžilo z rozlišovací nebo dobré pověsti všeobecně známé známky nebo ji bylo na újmu. A to opět i v tom případě, že je napadená ochranná známka zapsána pro jiné druhy zboží nebo služeb. Úřad však výmaz neprovede, jestliže majitel všeobecně známé známky vědomě strpěl užívání napadené ochranné známky v České republice po dobu pěti let od jejího zápisu. O všeobecně známých známkách jsme podrobněji pojednali výše, zejména ve vztahu k průběhu námitkového řízení.

Na základě soudního rozhodnutí může podle § 26 odst. 2 ZOZ dojít k výmazu ochranné známky v případě, že soud dojde k závěru, že je použití této ochranné známky nedovoleným soutěžním jednáním. Majitel všeobecně známé ochranné známky musí Úřad o výmaz požádat do šesti měsíců od právní moci rozhodnutí. Ve vztahu k uvedenému ustanovení známkového zákona bude k nedovolenému soutěžnímu jednání docházet při klamavé reklamě, klamavém označení zboží a služeb, při vyvolání nebezpečí záměny a parazitování na pověsti výrobků nebo služeb soutěžitele.

Pro ilustraci můžeme uvést některý zajímavý případ z praxe. Název Jaguar je všeobecně známá značka aut. Avšak dne 28. 3. 1995 byla pod č. 183 746 zapsána do rejstříku kombinovaná ochranná známka "JAGUAR" pro šicí stroje pro domácnost, řemeslo a průmysl a pro pletací stroje ve třídě 7 mezinárodního třídění výrobků a služeb. Světoznámý výrobce automobilů JAGUAR se domáhal výmazu této ochranné známky s odůvodněním, že se jedná o známku zaměnitelnou s jeho všeobecně známou ochrannou známkou "JAGUAR", která je i v ČR řádně registrována. Na podporu tvrzení o všeobecné známosti známky JAGUAR navrhovatel předložil všechny potřebné materiály. Úřad o tomto sporu rozhodl v roce 1997. K zaměnitelnosti srovnávaných ochranných známek Úřad konstatoval skutečnost, že napadená ochranná známka obsahuje celé znění známky namítané. Slovní prvek JAGUAR je zde přitom prvkem jednoznačně dominantním a určujícím charakter této známky. Doplňující obrazový prvek pak nemůže tuto známku odlišit od známek namítaných natolik, aby nemohlo dojít k jejich vzájemné záměně. Napadená ochranná známka je se známkami namítanými natolik vizuálně i foneticky zaměnitelná, že může u běžných spotřebitelů vyvolat dojem, že zboží označené napadenou ochrannou známkou pochází od navrhovatele, a de facto tak těžit z rozlišovací způsobilosti všeobecně známé známky JAGUAR. Na základě těchto skutečností a vzhledem k tomu, že pětiletá lhůta od zápisu napadené ochranné známky v době rozhodování neuplynula, bylo návrhu na výmaz vyhověno a napadená ochranná známka byla vymazána z rejstříku ochranných známek.

Česká právní úprava ochrany všeobecně známých ochranných známek odpovídá soudobým světovým standardům a je plně v souladu s mezinárodními úmluvami z této oblasti. Právní úprava by tak neměla činit překážky v rozvoji mezinárodního obchodu.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [10 otázek pro ... Pavla Staňka](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)